

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' במדבר כ"ט אייר תשע"ז

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 557

פנינים יקרים מפרשת השבוע ומעניני דיומא

וידבר ה' אל משה במדבר סיני וכו' (א, א) בבמ"ר זה שאמר הכתוב משפטיך תהום רבה, צריך להבין שייכות הכתוב משפטיך תהום רבה למדבר סיני, לפרש הענין נקדים בשם הילקוט שמעוני (ישעיה ג). הקב"ה כפה על ישראל את הר סיני כגיגית בעת מתן תורה שיהיה להם דין בני אנוסה ולא יוכל לשלחם כמו באנוסתו. וזהו משפטיך - קבלת התורה תהום רבה ניתנה בכפיה לטובת קיום העולם. (כדרשת חז"ל שאם לא יקבלו התורה יחזור העולם לתוהו ובוהו.

וידבר ה' אל משה במדבר סיני וכו' (א, א) איתא בבמ"ר מכאן שנו חכמים בג' דברים נתנה התורה באש ובמים ובמדבר. נראה לי הכוונה שיש ג' מניעות המשטינים מלעבוד את ה' שהם אש התאווה, הכבוד והעצלות, וסדרת הפרנסה ובוזר יבואר כוונת המדרש שג' מדות טובות המה ההכרחיים להשגת וקיום התורה בשלימות, האחד להיות כאש בוער בקרבו חשקת התורה, גם צריך להיות במדרגת מים לצנן את רתיחת תאוותו אשר בלבו והשלישי להיות כמדבר המוסתר לכל נשען בה' ויבטח באלקיו ואל יטריד עצמו בבקשת פרנסתו יותר מדאי.

במדבר סיני (א, א) איתא במדרש כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות החכמה והתורה לכך נאמר במדבר סיני. במסכת אבות מגו חז"ל בקניני התורה את הענוה אוהב את הבריות נושא בעול עם חבירו ועוד. מדות אלו לא יוכל אדם להשיגן בשעה שהאנוכיות ממלא את כל ישותו. לפיכך אומר המדרש שכל מי שאינו שם עצמו כהפקר אינו מגיע אף אל המפתח לתורה שהרי הענוה ואהבת הבריות וכו' מהוים תנאי שיהיה האדם בר השגה בקניני התורה.

ויתילדו על משפחותם לבית אבותם (א, יח) אף שנתרבו ונתפשטו לכחינת ששים רבוא אעפ"כ היו דביקים בשורש לידתם. עיין מה שמובא בתד"א לעולם יאמר אדם מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי וכו'. וכי איזה שומה ידמה מעשיו למעשה אבות הקדושים? אך פירושו יגיעו שיהי' למעשיו נגיעה ודבקות וחבור במעשה אבות. כי בודאי אין מעשה הדורות שוין אבל ע"י הביטול אל השורש שהוא ע"י האבות יוכל להתקרב ולדבק כל מעשיו בשורש החיות לבית אבותיו.

והלויים יחנו סביב למשכן העדות ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל ושמרו הלויים את משמרת משכן העדות (א, כג) מתוך רש"י אם תעשו כמצותי לא יהיה קצף ואם לאו יהיה קצף כמו שמצינו במעשה קרח כי יצא הקצף, ע"כ. נזקקו לכל כך הרבה אזהרות והפקדו שומרים מיוחדים לבל יכנסו באהל מועד והמעם, מפני שאנשי דור המדבר בהיותם תחת השגחת ה' הפרטית היתה שאיפתם לרוחניות עד שהתעורר חשש שלא יעצרו בעצמם מלהכנס אל הקודש פנימה כמו שקרה לקרח ועדתו גדולי הדור המשתוקקים לעוד דרגה בקדושה ומתוך כך נכשלו במחלוקת החמורה נגד משה ואהרן... וד"ל. (משלחן גבוה - הג"ר ליב רומקין)

איש על דגלו באותות לבית אבותם וכו' סביב לאהל מועד יחנו (ב, ב) במחשבה ראשונה נראה ענין הדגלים כדבר העלול לגרום פירוד הלבבות שכן כל דגל מציין שאיפה ומטרה מיוחדת לשבט פלוני, אבל מכיוון שסביב לאהל מועד יחנו שלכולם מרכז אחד ומיוחד - המשכן - מתברר לכולם שמטרת הדגל שכל אחד יעמוד על משמרתו המיוחדת לו.

איש על דגלו באותות (ב, ב) איתא בבעל הטורים יעקב רימזו לשבטים מי יהיה ראש דגל שכל מי שמדבר עמו לנוכח יהיה ראש דגל כמו ראובן בכורי אתה, דן לישועתך קויתי ה' ע"ש וקשה להבין דהרי לישועתך קאי על השי"ת? נראה שהוא מפרש הכוונה לישועתך - הישועה שלך שבט דן כי קויתי אליו יתברך שמו. (אמר המעתיק: וכן מובא בפרש"י עה"פ ולהורות נתן וכו' ואהליאב. משבט דן מן הירודין שבשבטים וכו' והשוהו המקום לבצלאל וכו' והוא מגדולי השבטים וכו' ע"ש.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א פרישת יושר תשל"ג ה'אבא ל'צפ"ס ע"מ א.א.

אלפי שנים שאנו לא רוצים ללכת בשביל שהם סללו בגלל שיש לנו סיפוק, הוא מייצר לנו את הקושי ומוליך אותנו בדרך של הקליפה. וכדאי לנו לסבול הכל, אנו נשכב אלפי שנים בלחץ הזה ולא נרצה לתת את הקפיצה ולראות שהכל שקר. זה הקליפה בעצמה. אם היינו כמו נחשון בן עמינדב, שנתן קפיצה והים נבקע וכל השבטים הלכו אחריו, היינו נגאלים, אך היות שאנו רוצים את העצבות אנו כבושים בגולה כ"כ הרבה אלפי שנים ועדיין לא נגאלנו, אנו מעדיפים לסבול את הכאב הכי גדול בשביל הסיפוק של העצבות.

פעם התעסקתי עם בחור שהיה בבית חולים לחולי נפש, דיברתי איתו רבות עד שהבאתי אותו לצלילות הדעת, באותו רגע היה שפוי בדעתו. אמרתי לו אתה רואה שאתה צלול, ועכשיו אתה נורמלי, ואתה חי, ולא לוחץ אותך כלום, עוד לא היה לך בחיים כזו גשמעק וכזו חיות של צלילות המוח כמו שיש לך עכשיו, בוא איתי שתי שבועות, נעשה מבצע, ואחרי שבועיים אתה יוצא מפה בריא ושלם. כמו שאתה מרגיש עכשיו כך תחיה כל החיים שלך, תתחתן ויהיה לך טוב. אך הוא סרב "אני לא רוצה!" שאלתי אותו: למה? אתה טיפש? אתה רואה שאתה כבר בחוץ, אתה צריך לבלות את כל החיים שלך במקום השחור הזה? ואז הוא הסביר: אתה רוצה לקחת ממני את הסיפוק של העצבות שאני מסתובב כל היום בחיבוק ידיים. ואתה רוצה לקחת ממני את הסיפוק של העצלות שאני שוכב כל היום על הספה, אתה רוצה לקחת ממני את הסיפוק שאני מסכן אצל אמא שלי

הם נתנו את התנופה, והתקדמו. ואנו מחזיקים בסיפוק של העצבות, ונוח לנו להשאר בכאבים הגדולים ביותר, ולהסתובב עם כאבים ועם יסורים, ולא רוצים לתת את התנופה ולראות שהכל רק אחיזת עיניים, וכמו נחשון בן עמינדב שקפץ לתוך הים - והים נבקע, כך נראה שאין שום דבר, אין גלגלים ואין גדלות, הכל רק פשטות. לולי ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, אתה נותן לי את התנופה. אבל אנו לא רוצים לתת את התנופה, ובגלל הסיפוק מהעצבות אנו סובלים את כל הכאבים, נוח לנו לסבול כל החיים ולרדת לקבר עם הכאבים הגדולים ביותר, אנו יודעים שהולכים לשאול, אך בגלל הסיפוק שיש לנו עכשיו לא רוצים להתקדם. מוכנים לריב עם החבר, ועם כולם, עד מות ואפשר להרוג אחד את השני, ולא מסכימים לוותר אף רגע אחד, אף מחשבה אחת. תן רק תנופה, ויתור, ותראה שהכל אחיזת עיניים. הוא לא רוצה. הוא לא נותן. זה האסון שלנו.

ולכן היא הגלות שלנו, מכיון שכל הדורות הגדילו את הגדולים יותר מדי ולא רצו ללכת בדרכם. הוא אמנם גדול, הוא אש, אבל לא רבש"ע. הוא המדריך שאחריו אנו יכולים ללכת. הם סללו לנו שביל, את השביל הצר שלהם, בכדי שאנו נלך בו ונבקיע את הדרך. והם אומרים לנו: אם אין לך מרחב ללכת בו אתה יכול ללכת איתי, ואל תבהל, גם אני הייתי טיפה סרוחה כמוך ועברתי את השביל צר. רבש"ע יש רק אחד, למעני למעני אעשה, ממני אין לך כלום. והאסון הזה כבר נמשך

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

שמעון רב יוחאי, והם ציוו שנדבר אודותם ונעסוק בהם, כי ממנו ניקח לעבוד את ה', להורות תשובה לרבים. גם אנו יכולים לחזור. אין דבר אבוד. אף פעם לא אבוד, גם בנשימה האחרונה. אבל עכשיו הוא הנשימה האחרונה. מחר זה אשליה. יש מחר לאחר זמן.

הבה נקוה שהרבש"ע יזכה אותנו במהרה בימינו. שיתן לנו כח, ולא נפחד. שיהיה רק פחד יצחק. במהרה בימינו.

וכולם מרחמים עלי, את כל זה אתה רוצה לקחת ממני. כדאי לי כל היסורים בשביל להשאר בזה. הוא אמר את כל האמת, גם אצלנו זו האמת רק אנו מתביישים לומר אותה. ולכן אנו בגלות הארוכה הזו. ועוד מצאנו עצה להגדיל את הגדולים שלנו. אלקים יש רק אחד. במעמד הר סיני היה אלקים אחד ואין עוד, לא היו אנשים גדולים. הגדולים הללו שהיו מטיפה סרוחה הם רק סללו את השביל, בדרך הזו צמח דוד המלך ורבי

שיחת הרא"ש ז"ע"א תשע"א באב תשל"א האבא לזכור ע"א.א.

נחרבו בגלל דברים קטנים, כך נחרב כל דבר אם האדם איננו נשמר ונוהר.

אולם האדם אינו רוצה לזכור את כל זה, והוא מעדיף לעשות בשביל האינטרסים שלו. הוא רוצה להיות במציאות (המדומה) של עצמו בשביל להפיק את ההנאות שלו, שע"י הפעולות שהוא עושה העולם יכיר אותו והוא יהיה מפורסם, והוא לא שם לב עד כמה הדבר מביא לידי גיחוך: בפני מי הוא רוצה להיות מפורסם? מי זה העולם שהוא יהיה חשוב בעיניהם? מישוהו בכלל חושב עליו? מכאן אנו יכולים לראות עד כמה האדם הוא כלום, כמו מדבר יליל שימון. הוא מסכים לסבול כאבים עצומים, ולהסתובב עצוב כל היום, בשביל הפינוק שהוא יהיה מסכן. כדאי לו להסתובב כל הזמן עם כאבים איומים בכדי שהוא יחשוב לעצמו שהוא מסכן ושנאשים מרחמים עליו, בזמן שאף אחד לא חושב עליו בכלל.

המשך יבוא אי"ה

בפרשת האזינו נאמר על בני ישראל "ימצאהו בארץ מדבר ובתוהו ילל ישימון". אדם הוא בבחינת "מדבר", כמו מדבר שומם שאין בו כלום כך האדם אינו כלום. אין. והיות שהרבש"ע רצה תהלה מקרועי גושי חומר, במדבר שממה הזה הוא נתן מהחכמה שלו, ומהכח והממשלה שלו, וכמו שהרבש"ע מפורסם בעולמות שלו הוא נתן גם בו יכולת להיות מפורסם, ויחד עם זה נתן לו את כח הבחירה, שכאשר הוא עושה פעולה לא ייחס אותה אליו. תכלית הבריאה היא שהאדם יכיר את המציאות האמיתית שלו, וכאשר הוא פועל ועושה עליו לבחור ב"ונחנו מה", ותמיד להשאר בערך שלו. הוא אין כמו מדבר שממה, וכל מה שנעשה על ידו זה הכל רחמי שמים, הוא הפועל ועושה הכל. ועל כן בכל פעולה שהוא עושה עליו לפחד ולבדוק את עצמו שלא יקח לעצמו את הכבוד של ה', ולבקש רחמים שלא יצא כשלון מהפעולה הזאת ולא יהיו חורבנות. כמו שירושלים וביתר

המשך פנינים יקרים

חמשה קנינים קנה הקב"ה בעולמו כו' תורה קנין אחד וכו' (אבות ג, י) הלשון קנין מורה על חשיבות שנותן עבורו ממון שבו היה יכול לקנות חיי נפשו, חמשה קנינים אלו הם בעולמו של הקב"ה דוקא היינו שניכר בו שהוא עולמו של הקב"ה ובהם פעולת הקנין. יש גם בפעולת הקנין שקנה הקב"ה בעולם שלמטה שע"ז מתעלים גם עניני העולם שלמטה להיות בעולמו של הקב"ה, וזהו חמשה קנינים קנה הקב"ה בעולמו כדי שענינים אלו יתעלו להיות בעולמו בפעולת הקנין שקנה הקב"ה בעולמו.

(מתוך תורת מנחם מלובביץ)

איתא במדרש משל צדיקים בדירתן ורשעים במחשך מעשיהם אא"ז מו"ר החדושי הרי"ם אמר כי כל העולם הוא רק משל, ואמת כי כפי התנהגות המשל נמשך הנמשל, ובודאי כפי מה שיודע האדם שחיות הכל מהשי"ת ומבקש תמיד אל התגלות כבודו יתברך בכל דבר כמו כן נתגלה לו, וכן לרשעים חסרי אמונה נסתר מהם באמת כמ"ש באיוב (לח, טו) וימנע מרשעים וכו'.

איתא בגמרא (שבת פז) לענין קבלת התורה ויגד דברים הקשין כגידין ופרש"י עשב מר. וזה שמרמז רש"י להגיד גם בשעה שהיה מר לו כגידין ג"כ ויעש עבודתו הקדושה בלי שגוי וכו'.

בהקריבם אש זרה לפני ה' אשר לא צוה אותם (ג, ג) יש לומר דקדושי עליון כמותם בודאי כל כוונתם לשם שמים והיו חושבים בדעתם שראוי והגון לעשות כן, אך היה להם להבין שאין להוסיף מדעתו רק מה שנצטוו מפי הגבורה כי זה נראה כחולך אחר דעתו וגשען על בינתו, וזהו מפקודיך אתבונן לעשות ככתוב דתורת משה על כן שנאתי כל אורה שקר הנגרם בזה שנמשך אחר דעתו אשר לא צוה אותם...

... זה היום היותר יקר מכל השנה ביום הזה וגבהים כל נפשות בני ישראל, וזה הכח מדור המלך ע"ה מאשפות ירים אביון להושיבי עם נדיבים שישי ודוד הלכו במחשבה שהם פסולים וזאת היתה לטובה שהתפללו להשי"ת שיעלו הפסולים, ועשו טובה לכל העולם שנתעלו הפסולים באמת, דוגמא מנעמי שאמרה כי המר שדי לי מאד ועי"ז עזר לה השי"ת וגושעו אחרים ג"כ. מאשפות ירים אביון להושיעי עם נדיבים אותיות נעמי.

איתא בגמ' (יבמות מז) בנוגע לגר שבא להתגייר שאין מרבין עליו בדברים אר"א מה קרא ותחדל לדבר אליה אמרה לה אסור לך תחום שבת וכו' אסור לך עבודת כוכבים וכו' ויש להבין מדוע פתחה נעמי בתחום שבת ולא באיסור עבודה זרה? אלא נעמי הודיעה לרות אופן חסותה תחת כנפי השכינה והוא שמירת שבת שאפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו מאידך אמרה נעמי על איסור עבודה זרה והכוונה בזה הזהירות מהכעס שהוא ענף מהגאווה ושהקב"ה אינו משרה שכינתו רק לאת דכא ושפל רוח...

שמע ה' קול יהודה הרמז על דוד המלך ע"ה שהביא כח לכל הצדיקים שבכל דור להכניס כוחה של תורה וכוחה של תשובה ונפטר בשבועות באותו יום שניתנה תורה לישראל והשאיר הכח לבני ישראל שיוכל להתחזק.

ומתלמידי יותר מכולם (תענית ז) כשאנו לומדים דבר חדש והקב"ה לומד אתנו בבחינת מלמד תורה אז במרום התורה מתגלית יותר. הגם שכל התורה שלו יתברך היא מ"מ התגלות התורה נעשה במרום יותר כשמלמד עם האיש.

(אש קודש)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

